

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ראש השנה - ל"א

1. אלו מזמורים אומרים בשחרית בימי השבוע ומה טעמיהם?

יום א' - 'לה' הארץ" וכו' - שקנה העולם ע"מ להקנותו ליושביו ושליט יחיד קודם שנבראו המלאכים.
יום ב' - "גדול ה'" וכו' - שהבדיל מעשיו ע"י הרקיע, ומלך וישב במרום.
יום ג' - "בשלישי אלוקים נצב" וכו' - שגילה הארץ בחוכמתו - "ותראה היבשה" והכין תבל לעדתו.
יום ד' - "קל נקמות" וכו' - שברא חמה ולבנה ועתיד להפרע מעובדיהן.
יום ה' - "הרנינו לאלוקים" וכו' - שברא עופות ודגים למיניהם שהרואים משבח את ה'.
יום ו' - "ה' מלך" וכו' - שגמר מלאכתו ומלך עליהם.

שבת - "מזמור שיר ליום השבת" לר' עקיבא - על האלף השביעי שהעולם חרב. ולר' נחמיה - אין לומר שכל השבוע עוסק בעבר ובשבת בעתיד, אלא אף כאן ע"ש ששבת ממעשיו. ושורש מחלוקתם - לר"ע: אלף שנה יחרב. ולר"נ: אלפיים. ולפיכך יש לפרשו על העבר.

2. אלו מזמורים אומרים במוסף שבת ובמנחה?

במוסף: שירת האזינו, מחולקת לששה חלקים לפי ראשי תבות של: הזי"ו ל"ך. ולמסקנת הגמ' בכל שבת יאמרו פרק אחד עד שיסימוה כעבור שש שבתות. וכדרך חלוקה זו כך חלוקת העולים לתורה בפרשת האזינו.
במנחה: שבת ראשונה - "אז ישיר" עד "מי כמוכה". שניה - "מי כמוכה" עד הסוף. שלישית - "אז ישיר" וכו' עלי באר" עד סוף השירה.

3. עשר מסעות נסעה שכניה כמבואר בפסוקים. וכנגדן גלתה הסנהדרין עשר גלויות, כפי שהתקבל במסורת. אלו הן?

מסעות השכינה: מכפורת - לכרוב - למפתן הבית - לחצר - למזבח החיצון - לגג ההיכל - לחומת העזרה - לעיר - להר הזיתים - למדבר. ונתעכבה שם 6 חודשים שמה יחזרו. וכיון שלא חזרו אמר הקב"ה תיפח נפשו. ומהמדבר עלתה וישבה במקומה ברקיע, שנאמר: "אלך אשובה אל מקומי".
מסעות הסנהדרין: מלשכת הגזית - לחנות - לירושלים - ליבנה - לאושא - חזרו ליבנה - חזרו לאושא - לשפרעם - לבית שערים - לציפורי - לטבריה. ושם היתה מושפלת יותר מכולם. ומשם עתידין להגאל שנא': "התנערי מעפר קומי" [ור' אלעזר דורש מפסוק שגלו שש גלויות]

4. התקין ריב"ז שהעדים ילכו למקום הועד ואפילו אם ראש בי"ד אינו שם, היכן מצינו שאין הדין כך?

באשה שהוזמנה לדין בבית דינו של אמימר בנהרדעא. ובאותו הזמן הלך אמימר למחוזא, והאשה לא הלכה אחריו. כתב עליה אמימר חרם, והסביר שדוקא בקידוש החודש אם נטריח העדים ימנעו מלבוא. אבל בדיני ממונות "עבד לווה לאיש מלוה" וחיוב לבוא אחר ראש בי"ד.

5. ברייתא: אין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לרוכן וזו אחד מתשע תקנות שהתקין ר' יוחנן בן זכאי. עד לכאן למדנו 7. אלו 2 נוספים?

- א. ברייתא: גר שנתגייר בזמן הזה שאינו מביא קרבן צריך שיציניע רובע שקל לקנות בו קן ונמנה עליה ריב"ז וביטלה שמה ימעלו במעות הללו.
- ב. **נחלקו מהו ה-9. לרב פפא:** כרם רבעי שיכול לפדותו ולהעלות דמיו לירושלים. אמנם לגרים מהלך יום מירושלים [אילת מדרום, עקרבת מצפון, לוד ממערב, ירדן מזרח] אסרו לפדות, כדי לעטר שווקי ירושלים בפירות. וכשר' אלעזר שגר בלוד התקשה להעלות הכל רצה להפקירו לעניים. אמרו לו תלמידיו: כבר נמנו חבריך והתירו לפדות. וחברך זה ריב"ז.
- לרב נחמן בר יצחק:** בראשונה קשרו לשון של זהורית על פתח האולם מבחוץ וכשדחפו השעיר, אם היה מלבין - שמחו, ואם לא, היו עצבין. התקינו שיקשרו בפתח האולם מבפנים כדי שלא יראו ויתעצבו, ועדין הציצו. התקינו שיקשרוהו בסלע העוזאזל ורק המשלח רואהו.
- הטעם שרנב"י לא אמר כר"פ:** כיון שאמרו לר' אלעזר 'חברך' וריב"ז אינו חברו אלא רבו של ר' אלעזר. ומכאן שלא ריב"ז זה שהתקין. ור"פ יענה שאין דרך ארץ שתלמידי ר"א יאמרו לרבים 'דבך' לפיכך אמרו חברך.
- הטעם שר"פ לא אמר כרנב"י:** כיון שבזמן שריב"ז היה מורה הלכות לא היה לשון של זהורית. ששינינו: שריב"ז חי 120 שנה. 40 שנה בסחורה, 40 שנה למד ו-40 לימד. ו-40 שנה לפני החורבן כבר לא היה לשון הזהורית מלבין אלא רק מאדים. ועל כרחק כשתיקן עוד לא לימד לאחרים ורנב"י יענה שריב"ז אמר זאת כתלמיד לפני רבו והסתבר טעמו וקבעו זאת משמו.